

AET2

Asian and Middle Eastern Studies Tripos, Part II

Easter 2021

Paper MES33

Advanced Hebrew Language

*Candidates offering **one** section only must answer **all** questions in that section. Candidates studying both Classical Hebrew and Modern Hebrew must offer **two** language questions from questions 1–4 and **one** specified text question from questions 5–6 in Section A and **one** language question from questions 1–2 and **one** specified text question from questions 3–4 in Section B. Each question carries 15 marks.*

*Write your number **not** your name on the cover sheet of **each** answer booklet.*

STATIONERY REQUIREMENTS

20-page answer booklet

Rough Work Pad

SPECIAL REQUIREMENTS TO BE SUPPLIED FOR THIS EXAMINATION

Second copy of the question paper

Print version of the following dictionary: Oxford English-Hebrew Hebrew-English Dictionary.

You may not start to read the questions printed on the subsequent pages of this question paper until instructed to do so.

SECTION A (Classical Hebrew)

1. Discuss the position of Hebrew in the classification of the Semitic languages and its relationship to Arabic. **[15 marks]**
2. Discuss the historical background and development of the guttural consonants in Hebrew. **[15 marks]**
3. Comment on word order pragmatics in 1 Sam 1.4–7 (text below). **[15 marks]**
4. Comment on verbal TAM (tense, aspect, mood) in 1 Sam 1.4–7 (text below). **[15 marks]**

Use the following text to answer question 3 and/or 4 above:

4 וַיְהִי הַיּוֹם וַיִּזְבַּח אֶלְקָנָה וְנָתַן לַפְּנֵינָה אֲשֶׁתּוֹ וְלִכְל־בְּנֵיהָ וּבְנוֹתֶיהָ מְנוֹת: 5 וּלְחַנָּה
יָתֵן מְנָה אַחַת אַפְּיִים כִּי אֶת־חַנָּה אָהַב וַיְהוּה סָגֵר רַחֲמָה: 6 וְכַעֲסָתָה צָרְתָה גַם־
כְּעַס בַּעֲבוּר הַרְעַמָּה כִּי־סָגֵר יְהוּה בְּעַד רַחֲמָה: 7 וְכֹן יַעֲשֶׂה שָׁנָה בְּשָׁנָה מִדֵּי עֲלֹתָהּ
בְּבֵית יְהוָה כִּן תִּכְעַסְנָה וְתִבְכֶּה וְלֹא תֵאָבֵל:

1 Samuel 1.4–7

5. Translate into English the following Psalm and comment on stylistic and linguistic points of interest. **[10 marks for translation, 10 marks for comments]**

1 עַל נְהַרֹּת | בְּבַל שֵׁם יִשְׁבְּנו גַם־בְּכִינוּ בְּזָכְרָנוּ אֶת־צִיּוֹן: 2 עַל־עַרְבִים בְּתוֹכָהּ תָּלִינוּ
כְּנֹרֹתֵינוּ: 3 כִּי שֵׁם שְׂאֵלוֹנוּ שׁוֹבֵינוּ דְּבַר־שִׁיר וְתוֹלְלֵינוּ שְׁמִיחָה שִׁירוֹ לָנוּ מִשִּׁיר
צִיּוֹן: 4 אֵיךְ נָשִׁיר אֶת־שִׁיר־יְהוָה עַל אֲדָמַת נֹכַר: 5 אִם־אֲשַׁכַּח יְרוּשָׁלַם תִּשְׁכַּח
יְמִינִי: 6 תִּדְבַּק־לְשׁוֹנִי | לְחִפֵּי אִם־לֹא אֲזַכְּרֶכִי אִם־לֹא אֶעֱלֶה אֶת־יְרוּשָׁלַם עַל רֹאשׁ
שְׁמִיחָתִי: 7 זָכַר יְהוָה | לְבָנֵי אֲדוֹם אֶת יוֹם יְרוּשָׁלַם הָאֲמָרִים עָרוּ | עָרוּ עַד הַיְסוּד
בָּה: 8 בַּת־בָּבֶל הַשְׂדוּדָה אֲשֶׁרִי שִׁישְׁלֶם־לָךְ אֶת־גְּמוּלָךְ שְׁגַמְלָתָ לָנוּ: 9 אֲשֶׁרִי |
שִׂיאֵחֹז וְנִפֵּץ אֶת־עַלְלֵיךְ אֶל־הַסַּלַּע:

Psalm 137.1–9

6. Translate into English the passage below from the Hebrew Masoretic Text and comment on Saadya's Arabic translation of the passage (also provided below). [10 marks for translation, 10 marks for comments]

15 וַיֹּאמֶר מֶלֶךְ מִצְרַיִם לְמִלְדֹת הָעִבְרִיִּים אֲשֶׁר שָׁם הָאֶחָת שְׁפָרָה וְשָׁם הַשְּׂנִית
פּוּעָה: 16 וַיֹּאמֶר בִּילְדֹכָן אֶת־הָעִבְרִיִּים וּרְאִיתֶן עַל־הָאֲבָנִים אִם־בֵּן הוּא וְהִמַּתֶּן אֹתוֹ
וְאִם־בַּת הִיא וְחָיָה: 17 וַתִּירָאן הַמִּלְדֹּת אֶת־הָאֱלֹהִים וְלֹא עָשׂוּ כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר אֱלֹהֵן
מֶלֶךְ מִצְרַיִם וַתַּחֲיֶינָן אֶת־הַיְלָדִים: 18 וַיִּקְרָא מֶלֶךְ־מִצְרַיִם לְמִלְדֹּת וַיֹּאמֶר לָהֶן מִדּוּעַ
עָשִׂיתֶן הַדָּבָר הַזֶּה וַתַּחֲיֶינָן אֶת־הַיְלָדִים: 19 וַתֹּאמְרֶן הַמִּלְדֹּת אֶל־פְּרֹעֹה כִּי לֹא
כְנָשִׁים הַמִּצְרַיִת הָעִבְרִיִּית כִּי־חַיֹּת הֵנָּה בְּטָרִם תָּבוֹא אֱלֹהֵן הַמִּלְדֹּת וַיִּלְדּוּ:
Exodus 1.15–19

Judaeo-Arabic version of Saadya Gaon

15 תם קאל מלך מצר ללקואבל אלעברניאת אלתי אסם אחדאהמא שפרה
ואלאכרי פועה: 16 קאל אדא קבלתן אלעבראניאת פנטרן ענד אלמתבר אן כאן
אבנא פאקתלנה ואן כאנת אבנה פאסתבקינהא: 17 פכאפת אלקואבל אללה
ולם יצען מא קאל להן מלך מצר פאסתקבקין אלבנין: 18 פדעי בהן מלך מצר
וקאל להן מא באלכן צנעתן הדא אלאמר ואסתבקיתן אלבנין: 19 קאלתא לה לים
כאלנסא אלמצריאת אלעבראניאת בל הן בציראת וקבל אן תדכל אליהן
אלקאבלה ילדן:

(TURN OVER)

SECTION B (Modern Hebrew)

1. Translate the following **unseen** passage into **English**, and **answer** the questions in **Hebrew** [10 marks for translation, 5 marks for the questions].

להתבודד ולכתוב: על פינות עבודה ספרותיות

סופרים ומשוררים רבים שומרים בקנאות על חדר העבודה שלהם. אחת מהם היא יהודית הנדל, שאמרה בריאיון את הדברים האלה: "אני יודעת לכתוב רק בפינה שלי, במקום קבוע, מעולם לא נסעתי לשום מקום בשביל להתבודד ולכתוב", אינני מאמינה בזה. יש לי כיסא שאני כותבת רק עליו, אפילו שהוא כבר שבור, וגם את מיקומו של השולחן אינני מחליפה."

אולם יש סופרים ומשוררים שלמדו להסתגל לתנאי כתיבה משתנים וגילו יכולת ריכוז במקומות הבלתי צפויים ביותר. את ספרו "מיכאל שלי" כתב עמוס עוז בבית השימוש: "גרנו אז בדירה של חדר וחצי עם שירותים בגודל של שירותים במטוס. הייתי יושב על המכסה הסגור של האסלה, עט ביד אחת, סיגריה בוערת ביד השנייה, וככה נכתב 'מיכאל שלי'". גם בית הקפה 'קסית' התל-אביבי ודומיו שימשו פינות עבודה לכל דבר, ושולחן קבוע היה נשמר בכל ערב בעבור משוררים כאלתרמן, שלונסקי ורבים אחרים.

לא לכל אחד יש תנאים נאותים לכתובה או לשגרת עבודה יומיומית; יש שכותבים על אף קשיים מהותיים בתחום הזה וחשים סיפוק מעצם ההישג שבכך. מצד אחר, יש המתהדרים בהשראה הנוחתת עליהם במקומות ובזמנים לא צפויים. **שתי הגישות הללו לתהליך היצירה** ממשיכות להפרות יוצרים וכותבים נפלאים, ואך מזל הוא שהקוראים אינם נאלצים להכריע בין שתיהן.

Adapted from "The Librarians: National Library of Israel blog"
(<https://blog.nli.org.il>), 01.09.2020 by Avivit Mishmari

- א. אילו "פינות עבודה ספרותיות" מתוארות בקטע? הסבירו בקצרה. [1 mark]
ב. "שתי הגישות הללו לתהליך היצירה" (שורה 13): אילו גישות? הסבירו במילים שלכם.

[2 marks]

- ג. המשפט "לא לכל אחד יש תנאים נאותים לכתובה או לשגרת עבודה יומיומית" (שורה 11) מקבל משמעות מיוחדת בעידן מגפת הקורונה. האם אתם מסכימים עם קביעה זו? נמקו את

תשובתכם. [2 marks]

2. **Write** a 200–250-word **composition** in **Modern Hebrew** on **one** of the three topics given below. [15 marks]

א. אזרחי ישראל יכולים להצביע בבחירות רק באופן אישי בעודם בישראל. האם, לדעתכם, יש לאפשר לאזרחים לקבוע את גורל המדינה שלהם גם אם הם אינם מתגוררים בה? נמקו את דעתכם.

ב. האם תארים אקדמיים עדיין רלוונטיים במאה ה-21? נמקו את תשובתכם.

ג. מהו הדבר הטוב ביותר שמישהו אי פעם נתן לך או עשה עבורך? נמקו את תשובתכם.

3. **Translate** the following **seen** passage into **English** and **answer** the questions below [10 marks for translation, 10 marks for the questions].

מתוך:

השאלה "למה לחיות (למרות הכול) בישראל?" – תשובתה של העיתונאית והמשפטנית, אילנה דיין

אז למה, למרות הכול, להישאר? למה לחיות כאן, למה למות כאן, למה לצעוק ולכעוס ולהזיע, למה לדחוף ולרמוס ולהיחנק ולהדוף הצדה, למה להילחם, להיאבק, לזעוק חמס ולאכול חצץ, למה לנצח, (1) להפסיד, לדעת אין סוף תסכול וייאוש וחוסר אונים?

אני כאן כי עוד אפשר לשנות. קסם הישראליות נעוץ בעובדה שהמקום (2) משתנה ללא הפסקה. עכשיו זה כמעט ודאי: ישראל לעולם תישאר תקועה בשלב הפורמאטיווי שלה. כל קיבוע מסוכן מדי, לכן אין חוקה בישראל וסביר להניח שגם לא תהיה בעתיד. לכן אין תרבות ישראלית ואין אוכל ישראלי וכמעט לא (3) נשאר לנו מיתוסים. הם נשברו כשרבנו עליהם. והריב הוא כנראה סוד הקסם של הישראליות.

חמישים שנה (4) מתנדנדת המדינה בין אתוס סוציאליסטי לבין הפרטה קיצונית, בין קולקטיוויזם מיליטריסטי לבין אינדיווידואליזם קוסמופוליטי, בין יהדות לדמוקרטיה, בין קודש לחול, בין דת למדינה. המתח בין הקטבים האלה (5) עושה את החיים בלתי נסבלים, אבל זה תהליך מרתק. מדינה שנלחמת על חייה, ובה בעת (6) משנה זהויות בלי הרף.

Yishai, Varda and Amitai Bar Kol, *Kemo Kelim Shluvim*, p. 24

- א. נתחו את שש המלים המודגשות בקו תחתון (שורש, בניין, זמן וגוף). [3 marks]
- ב. מדוע, לדעתכם, משתמשת אילנה דיין ברצף של שמות פועל (צורות אינפיניטיב) בפסקה הראשונה? בתשובתכם התייחסו להשפעה על הקוראים. [2 marks]
- ג. אילנה דיין עונה על השאלה "למה לחיות (למרות הכול) בישראל?" כך (שורות 4–5): "אני כאן כי עוד אפשר לשנות. קסם הישראליות נעוץ בעובדה שהמקום משתנה ללא הפסקה." הסבירו את דבריה של אילנה דיין על סמך הטקסט, במילים שלכם. [5 marks]

(TURN OVER)

4. **Translate** the following **seen** passage into **English** and **answer** the questions below [10 marks for translation, 10 marks for the questions].

מתוך 'הדבר היה ככה' מאת מאיר שלו

הסיפור שאני עומד לספר כאן עוסק בה וב"סְוִיפֶר" שלה. כך אנחנו קוראים לשואב־האבק ששלח לה הדוד ישעיהו, אחיו הגדול של סבא אהרון, בעלה. אני מבקש לציין שידוע לי ש"סוויפר" ו"שואב־אבק" הם שני מכשירים שונים, אבל סבתא טוניה כינתה את שואב־האבק שלה "סוויפר", וכך אנחנו קוראים מאז ועד היום לכל שואב־אבק, באותו שם ובאותו מבטא, בְרִי"ש רוסית מתגלגלת וביו"ד רוסית עמוקה.

5

אשר לדוד ישעיהו, אותו לא פגשתי מעולם, אבל הסיפורים ששמעתי עליו הבהירו לי כבר בילדותי שמדובר באישיות בעייתית, שלא לומר שלילית ומזיקה. בעצם ימי העלייה השנייה, ימי העבודה העברית וייבוש הביצות, בחר הדוד ישעיהו להגר לאמריקה ולהפריח את שממת לוס אנג'לס דווקא. וכמו להוסיף חטא על פשע הוא שינה שם את שמו העברי ל"סָם" לועזי, הקים "ביזנס" והרוויח כסף מתוך ניצול עמלם של בני מעמד הפועלים.

10

שני האחים היו בנים למשפחה חסידית ושניהם נטשו את הדת. אבל סבא אהרון המיר את דתו באמונה לזהות אחרת — בסוציאליזם ובציונות, ואילו אחיו הגדול השתלב יפה בקפיטליזם האמריקאי. סבא אהרון לא סלח לו על כך. הוא אף כינה אותו "הבוגד הכפול" — כלומר, לא ציוני ולא סוציאליסט.

א. הסבירו כיצד נוצרה בעברית החדשה המילה 'אישיות' (שורה 7). בתשובתכם התייחסו להיבט

המורפולוגי ולהיבט הסמנטי. [3 marks]

ב. מצאו דוגמה לצירוף של סמיכות מורכבת בתוך הטקסט. ציינו מהו הנסמך ומהו הסומך. הסבירו

כיצד נוצר מבנה סמיכות זה. [2 marks]

ג. מאיר שלו השתמש במילה הלועזית 'ביזנס' (שורה 9) ולא במילה העברית 'עסק'. הסבירו

מדוע. התבססו על הדברים העולים מתוך הקטע. [5 marks]

END OF PAPER